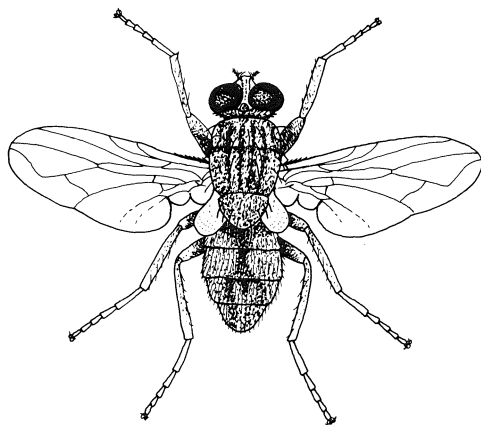

Bestemmelseslitteratur, artslistes m.m.

8. Haarløv, N. & S. Kristensen: Lopper hos danske hunde og katte. – Dansk Veterinærtidsskrift 59, side 517-520. 1976.
Faunaliste baseret på lopper indsendt til Den Kgl. Veterinær og Landbohøjskole.
9. Hallas, T.E. & T. Bang: Muselopper fra fem østdanske lokaliteter. – Flora og Fauna 82, side 11-18. 1976.
Faunaliste over lopper på danske småpattedyr.
10. Smit, F.G.A.M.: Records of Siphonaptera from Denmark. – Entomologiske Meddelelser 26, side 529-548. 1953.
Faunaliste baseret på Zoologisk Museums samling af danske lopper.
11. Smit, F.G.A.M.: A catalogue of the Siphonaptera of Finland with distribution maps of all Fennoscandian species. – Annales Zoologica Fennica 6, side 47-86. 1969.
Indeholder 60 udbredelseskort dækkende forekomster i Danmark og Fennoskandien samt dele af Sovjetunionen og Polen. Endvidere er der en faunaliste, hvor man benytter værtsdyret som indgang.
Se også nr. 7, der indeholder bestemmelsesnøgler og beskrivelser af høj kvalitet. Dækker alle danske arter plus nogle, som yderligere kan forventes fundet her i landet. Nr. 8, 9, 10 og 11 indeholder kun faunistiske oplysninger.

Tovinger (Fluer og Myg) (Diptera)

VERNER MICHELSEN og
BOY OVERGAARD NIELSEN

Der kendes omkring 100.000 arter af tovingede insekter, men det reelle artsantal på verdensbasis er betydeligt højere. Den danske fauna af tovinger er ret ufuldstændig kendt, men artsantallet må formodes at ligge i størrelsesordenen 4-5000. Visse grupper af tovinger, f.eks. Svirrefluerne (Syrphidae), er ret velundersøgte i Danmark, mens andre såsom Galmyggene (Cecidomyiidae), er ganske uudforskede herhjemme.

Biologisk litteratur

1. Oldroyd, H.: The natural history of flies. – Weidenfeld & Nicholson, London. 1964.
Stimulerende gennemgang af en række aspekter af tovingernes biologi.
2. Lyneborg, L.: Tovinger. – Danmarks Dyreverden 2, side 211-257, Rosenkilde og Bagger, København. 1970.
Systematisk gennemgang af de vigtigste grupper af danske tovinger i populær form.
3. Colyer, C.N. & Hammond, C.O.: Flies of the British Isles. – Warne, London. 1968 (2. udg.).
Fin oversigt over de i Storbritannien forekommende familier af tovinger.
4. Stubbs, A. & Chandler, P. (red.): A Dipterist's Handbook. – The Amateur Entomologist 15. 1978.

Uhyre anbefalelsesværdig bog skrevet af et team af professionelle og amatørdipterologer. Giver en oversigt over tovingernes relationer til en lang række biotopstyper og til andre dyr samt planter.

Litteratur om indsamling, præparation, opbevaring m.m.

5. Oldroyd, H.: Collecting, preserving and studying insects. – Hutchinson, London. 1970 (2. udg.).
6. Cogan, B.H. and Smith, K.G.V.: Instructions for collectors. 4a, Insects. – British Museum (Natural History), London. 1974.

Med de to ovennævnte bøger er samleren godt hjulpet. Afsnit om indsamling, præparation m.v. af specielt tovingede insekter findes også i Colyer & Hammond (nr. 3) og Stubbs & Chandler (nr. 4).

Håndbogsværker, bestemmelsesnøgler til familier og præimaginale stadier

7. Henning, W.: Ordnung Diptera (Zweiflügler). – Handbuch der Zoologie 4 (2) 2/31. Leipzig. 1971.
Grundig introduktion, bl.a. med bestemmelsesnøgler til alle familier og indgående gennemgang af tovingernes generelle morfologi. Ikke en bog for begyndere.
8. McAlpine, J.F. et al.: Manual of Nearctic Diptera. 1. – Ottawa, Ontario. 1981.
Første af to bind om nordamerikanske tovinger. Stort anlagt, fornemt illustreret værk med fine indledende afsnit om tovingernes morfologi (både imago og larvestadium) og gennemillustrerede nøgler til familie for både voksne og larver.
Til bestemmelse af dipterlarver til familie må også anbefales nøglen i Stubbs & Chandler (nr. 4).
9. Meinander, M. & Panelius, S.: Bestämningstabell över Finlands dipterfamiljer. – Notulae Entomologicae 49, side 141-164. 1969.
Alternativer er nøgler i Colyer & Hammond (nr. 3) og Lyneborg (nr. 11).

Fluer (Brachycera)

Våbenfluer (Stratiomyidae og Xylomyidae (=Solvidae))

10. Rozkosný, R.: The Stratiomyioidea (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna Entomologica Scandinavica 1. Klampenborg. 1973.

Træfluer (Xylophagidae), Klæger (Tabanidae), Sneppefluer (Rhagionidae og Athericidae)

11. Lyneborg, L.: Tovinger II. Almindelig del. Våbenfluer, klæger m.fl. – Danmarks Fauna 66, side 74-79 (Xylophagidae), side 134-157 (Athericidae og Rhagionidae), side 157-222 (Tabanidae). 1960.
Suppleres med
12. Chvála, M., Lyneborg, L. og Moucha, J.: The Horse Flies of Europe (Diptera, Tabanidae). – E.W. Classey Ltd., Hampton. 1972.

Stiletfluer (Therevidae), Vinduesfluer (Scenopinidae) og Rovfluer (Asilidae)

13. Lyneborg, L.: Tovinger IV. Humlefluer, stiletfluer, rovfluer m.fl. – Danmarks Fauna 70, side 40-77 (Therevidae), side 77-80 (Scenopinidae) og side 80-177 (Asilidae). 1965.

Kuglefluer (Acroceridae) og Humlefluer (Bombyliidae)

14. Lyneborg, L.: Tovinger II. Almindelig del. Våbenfluer, klæger m.fl. – Danmarks Fauna 66, side 222-227 (Acroceridae). 1960.
15. Lyneborg, L.: Tovinger IV. Humlefluer, stiletfluer, rovfluer m.fl. – Danmarks Fauna 70, side 5-40 (Bombyliidae). 1965.

Dansefluer (Empididae, Hybotidae, Atelestidae og Microphoridae)

16. Collin, J.E.: British Flies. 6. Empididae. – Cambridge University Press, Cambridge. 1961.

17. Lundbeck, W.: *Diptera Danica*. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. 3. Empididae. – G.E.C. Gad, Copenhagen. 1910.
18. Chvála, M.: The Tachydromiinae (Dipt. Empididae) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna Entomologica Scandinavica 3. Klampenborg. 1975.
19. Chvála, M.: The Empidoidea (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. II. General part. The families Hybotidae, Atelestidae and Microphoridae. – Fauna entomologica Scandinavica 12. 1983.

Styltefluer (Dolichopodidae)

20. Fonseca, E.C.M. d'Assis: *Diptera: Dolichopodidae*. – Handbooks for the identification of British Insects. IX 5. London. 1978.
21. Lundbeck, W.: *Diptera Danica*. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. 4. Dolichopodidae. – G.E.C. Gad, Copenhagen. 1912.

Svampefluer (Platypezidae og Opetiidae)

22. Chandler, P.J.: The Flat-Footed Flies (Diptera, Aschiza – Platypezidae) known to occur in Kent. With a key to the genera and species so far recorded from the British Isles. – Transactions of the Kent Field Club 5, side 15-44. Maidstone. 1973.
23. Chandler, P.J.: Additions and corrections to the British List of Platypezidae (Diptera), incorporating a revision of the Palaearctic species of *Callomyia* Meigen. – Proceedings and Transactions of the British Entomological Society 7, London. 1974.
Suppleres med
24. Lundbeck, W.: *Diptera Danica*. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. 7. Platypezidae, Tachinidae. – G.E.C. Gad, Copenhagen, side 1-39. 1927.

Spidsvingefluer (Lonchopteridae)

25. Smith, K.G.V.: *Diptera*. Family Lonchopteridae. – Handbooks for the identification of British Insects X 2 (ai), London. 1969.
Suppleres med
26. Lundbeck, W.: *Diptera, Danica*. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. 5. Lonchopteridae, Syrphidae. – G.E.C. Gad, Copenhagen, side 1-17. 1916.

Øjefluer (Pipunculidae)

27. Coe, R.L.: *Diptera*. Family Pipunculidae. – Handbooks for the identification of British Insects X 2 (c). London. 1966.
Suppleres med
28. Lundbeck, W.: *Diptera Danica*. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. 6 Pipunculidae, Phoridae. – G.E.C. Gad, Copenhagen, side 1-68. 1922.

Pukkelfluer (Phoridae)

29. Schmitz, H.: 33. Phoridae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 4 (7), side 1-512, tavle 1-10. Stuttgart. 1938-1958.
30. Schmitz, H. & Beyer, E.: 33. Phoridae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 4 (7), side 513-637, tavle 11-12. Stuttgart. 1965-1974.
31. Delage, A. & Lauraire, M.C.: 33. Phoridae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 4 (7), side 638-712, tavle 13-17. Stuttgart. 1974-1982.
Ufuldendt bearbejdelse.
Suppleres med
32. Borgmeier, T.: A catalogue of the Phoridae of the World (Diptera, Phoridae). – Studia Entomologica 11, Petropolis. 1968.
33. Lundbeck, W.: *Diptera Danica*. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. 4. Pipunculidae, Phoridae. –

G.E.C. Gad, København, side 69-455.
1922.

Svirrefluer (Syrphidae)

34. Coe, R.L.: Diptera. Family Syrphidae. – Handbooks for the identification of British Insects X 1. London. 1953.
Suppleres med
35. Pedersen, E.T.: Fortegnelse over Danmarks svirrefluer (Diptera, Syrphidae) og deres faunistik. – Entomologiske Meddelelser 41, side 21-48. 1973.
samt en række nyere artikler af E.T. Pedersen, C. Claussen og F.C. Thompson. En behandling af de danske Syrphidae ved E. Torp [Pedersen] er under udgivelse i serien Dansk Faunistisk Bibliotek.

Hvepsefluer (Conopidae)

36. Lyneborg, L.: Danske acalyptrate fluer. 1. Conopidae, Micropezidae, Calobatiidae, Megameridae og Tanypezidae (Diptera). – Entomologiske Meddelelser 31, side 249-264. 1962.
37. Smith, K.G.V.: Diptera: Conopidae. – Handbooks for the Identification of British Insects X 3 (a). London. 1969.

Båndfluer (Tephritidae el. Trypetidae)

38. Hendel, F.: 49. Trypetidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 5. Stuttgart. 1927.
Suppleres med
39. Collin, J.E.: The British genera of Trypetidae (Diptera), with notes on a few species. – Entomologist's Record & Journal of Variation (supplement) 59. London. 1947.
40. Hering, E.M.: Neue Gattungen und Arten von Fruchtfliegen der Erde. – Siruna Seva 5, side 1-17. Berlin. 1944.
Se i øvrigt artikler af E. M. Hering.

Otitidae, Ulidiidae og Platystomatidae

41. Lyneborg, L.: Danske acalyptrate fluer. 2. Psilidae, Platystomatidae og Otitidae (Diptera). – Entomologiske Meddelelser 32, side 367-388. 1964.

Micropezidae, Megameridae og Tanypezidae

Se nr. 36.

Cypselosomatidae (incl. Pseudopomyzidae)

42. Hennig, W.: Neue Gattungen und Arten der Acalyptratae. – The Canadian Entomologist 101, side 589-633. Ottawa. 1969.

Rodfluer (Psilidae)

Se nr. 41.

Svingefluer (Sepsidae)

43. Pont, A.C.: Diptera: Sepsidae. – Handbooks for the identification of British Insects X. London. 1979.
44. Hennig, W.: 39a. Sepsidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 5. Stuttgart. 1949.

Suppleres med arbejder af J. Zuska. Et bind forfattet af A. C. Pont er under udarbejdelse i serien Fauna entomologica scandinavica.

Kærfluer (Schiomyzidae og Phaeomyiidae)

45. Knutson, L.V. & Lyneborg, L.: Danish Acalyptrate Flies. 3. Sciomyzidae (Diptera). – Entomologiske Meddelelser 34, side 61-101. 1965.
Et bind forfattet af R. Rozkosný er under udgivelse i serien Fauna entomologica Scandinavica.

Periscelididae

46. Duda, O.: 58a. Periscelidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1934.

Buskfluer (Dryomyzidae) og Helcomyzidae

47. Steyskal, G.C.: A revision of the family Dryomyzidae (Diptera, Acalyptratae). – Papers of the Michigan Academy of Science 42, side 55-68. New York. 1957.

48. Czerny, L.: 38a. Dryomyzidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 5. Stuttgart. 1930.

Acartophthalmidae

49. Czerny, L.: 54a. Clusiidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1928.
50. Frey R.: Neue Diptera brachycera aus Finnland und angrenzenden Ländern. IV. – Notulae Entomologicae 26, side 65-69. Helsingfors. 1946.

Markfluer (Chamaemyiidae)

51. Smith, K.G.V.: A short synopsis of British Chamaemyiidae (Dipt.). – Transactions of the Society for British Entomology 15, side 103-115. London. 1963.
Suppleres med
52. Collin, J.E.: The British species of *Chamaemyia* Mg. (*Ochthiphila* Fln.) (Diptera). – Transactions of the Society for British Entomology 17, side 121-128. London. 1966.

Løvfluer (Lauxaniidae)

53. Stuckenberg, B.R.: A review of the Old World genera of Lauxaniidae (Diptera). – Annals of the Natal Museum 20, side 499-610. Pietermaritzburg. 1971.
Bestemmelsesnøgler til slægtsniveau.
54. Czerny, L.: 50. Lauxaniidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 5. Stuttgart. 1932.
55. Collin, J. E.: A short synopsis of the British Sapromyzidae (Diptera). – Transactions of the Royal entomological Society, London 99, side 225-242. 1948.

Tangfluer (Coelopidae)

56. Hennig, W.: 52. Coelopidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 5. Stuttgart. 1937.

57. Remmert, H.: Untersuchungen an zwei nahe verwandten *Coelopa*-Formen (Diptera, Coelopidae). – Zeitschrift für Wissenschaftliche Zoologie, Abteilung A, 162, side 128-143. Leipzig. 1959.

Sumpfluer (Heleomyzidae, Heteromyzidae og Borboropsidae)

58. Collin, J.E.: The British species of Heleomyzidae (Diptera). – Entomologist's monthly Magazine 79, side 234-251. London. 1943.
Suppleres med
59. Czerny, L.: Monographie der Helomyziden (Dipteren). – Abhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien 15. Wien. 1924.
60. Czerny, L.: Ergänzungen an meiner Monographie der Helomyziden. – Kownowia 11, side 209-217. Wien. 1932.
Endvidere må konsulteres nyere arbejder af K.B. Gorodkov.

Springfluer (Sphaeroceridae)

61. Richards, O.W.: The British species of Sphaeroceridae (Borboridae, Diptera). – Proceedings of the Zoological Society of London 1930, side 261-345. London. 1930.
62. Duda, O.: 57. Sphaeroceridae (Cypselidae). – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1938.
Må suppleres med nogle nyere arbejder af J.E. Collin, W. Hackman, L. Papp. En behandling af familien ved J. Roháček med henblik på serien Fauna entomologica Scandinavica er under forberedelse.

Bilus (Braulidae)

63. Örosi Pál, Z.: Die Bienenlaus-Arten. – Angewandte Parasitologie 7, side 138-171. Jena. 1966.

Chyromyidae

64. Andersson, H.: The Swedish species of Chyromyidae (Diptera), with lectotype designations. – Entomologisk Tidskrift 92, side 95-99. Stockholm. 1971.

Pallopteridae og Eurygnathomyiidae

65. Morge, G.: Die Lonchaeidae und Pallopteridae Österreichs und der angrenzenden Gebiete. 2. Teil: Die Pallopteridae. – Naturkundliches Jahrbuch der Stadt Linz 13, side 141-212. Linz. 1967.

Indeholder bestemmelsesnøgle til alle europæiske arter og gode litteraturhenvisninger. Suppleres med

66. Collin, J.E.: The British species of the genus *Palloptera* Fallén (Diptera). – Entomologist's Record 63, side 1-6. London. 1951.
67. Frey, R.: Ein Beitrag zur Kenntnis der Systematik der Pallopteriden (Dipt. Schizophora). – Notulae Entomologicae 39, side 49-53. Helsingfors. 1959.

Lonchaeidae

68. Morge, G.: Die Lonchaeidae und Pallopteridae Österreichs und der angrenzenden Gebiete. 1. Teil: Die Lonchaeidae. – Naturkundliches Jahrbuch der Stadt Linz 9, side 123-312. Linz. 1963.

Indeholder bestemmelsesnøgle til de europæiske arter samt omfattende referencer til relevant litteratur.

Suppleres med

69. Collin, J.E.: A revision of the British (and notes on other) species of Lonchaeidae (Diptera). – The Transactions of the Entomological Society of London 11, side 181-207. London. 1953.
70. Hackman, W.: The Lonchaeidae (Dipt.) of eastern Fennoscandia. – Notulae Entomologicae 36, side 89-115. Helsingfors. 1956.
- Et bind i serien Fauna entomologica Scandinavica om Lonchaeidae er under udarbejdelse ved V.G. Kovalev.

Ostefluer (Piophilidae (incl. Neottiophilidae og Thyreophoridae))

71. McAlpine, J.F.: A revised classification of the Piophilidae, including »Neot-

tiophilidae« and »Thyreophoridae« (Diptera: Schizophora). – Memoirs of the Entomological Society of Canada, 103, Ottawa. 1977.

Moderne standardoversigt med nøgler til slægter og arter; gode litteraturhenvisninger.

Græsfluer (Opomyzidae)

72. Hackman, W.: The Opomyzidae (Dipt.) of eastern Fennoscandia. – Notulae Entomologicae 38, side 114-126. Helsingfors. 1958.

Suppleres med

73. Martinek, V.: Species of the family Opomyzidae (Diptera) in Czechoslovakia. – Dipterologica Bohemoslovaca, Veda, Bratislava 1. 1978.

Clusiidae

74. Stubbs, A.E.: An identification guide to British Clusiidae. – Proceedings and Transactions of the British Entomological and Natural History Society 15, side 89-93. London. 1982.

Odiniidae

75. Hennig, W.: 60b. Odiniidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1938.
76. Collin, J.E.: On the European species of the genus *Odinia* Robineau-Desvoidy (Diptera: Odiniidae). – Proceedings of the Royal entomological Society of London, Series B 21, side 110-116. London. 1952.

Minérfluer (Agromyzidae)

77. Spencer, K.A.: The Agromyzidae (Diptera) of Fennoscandia and Denmark. – Fauna entomologica Scandinavica 5 (1-2). Klampenborg. 1976.

Aulacigastridae

78. Duda, O.: 58c. Aulacogastridae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1934.

Anthomyzidae

79. Collin, J.E.: The British species of Anthomyzidae (Diptera). – Entomologist's monthly Magazine 80, side 265-272. London. 1944.
Suppleres med
80. Andersson, H.: Revision of the *Anthomyza* species of Northwest Europe (Diptera: Anthomyzidae) I. The *gracilis* group. – Entomologica Scandinavica 7, side 41-52. Lund. 1976.

Trixoscelidae

81. Hackman, W.: Trixoscelidae (Diptera) from southern Spain and description of a new *Trixoscelis* species from northern Europe. – Entomologica Scandinavica 1, side 127-134. Lund. 1970.
Indeholder nøgle til de palæarktiske arter.

Asteiidae

82. Chandler, P.J.: A revision of the British Asteiidae (Diptera) including two additions to the British List. – Proceedings and Transactions of the British Entomological and Natural History Society 11, side 23-34. London. 1978.

Camillidae

83. Collin, J.E.: On the identity of Fallén's *Drosophila glabra* (Dipt., Camillidae). – Entomologist's monthly Magazine 92, side 225-226. London. 1956.
Nøgle til de nordeuropæiske arter.

Diastatidae

84. Duda, O.: 58e. Diastatidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region, 6 (1), Stuttgart. 1934.
Ældre revision, der bør suppleres med:
85. McAlpine, J.F.: A revision of the genus *Campichoeta* Macquart (Diptera: Diastatidae). – The Canadian Entomologist 94, side 1-10. Ottawa. 1962.

Vandfluer (Ephydriidae)

86. Becker, T.: 56. Ephydriidae. – Die Flie-

gen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1926.
Suppleres med

87. Dahl, R.G.: Studies on Scandinavian Ephydriidae (Diptera Brachycera). – Opuscula Entomologica, Supplementum 15. Lund. 1959.
88. Wirth, W.W.: A revision of the Brine Flies of the genus *Ephydra* of the Old World (Diptera: Ephydriidae). – Entomologica Scandinavica 6, side 11-44. Lund. 1975.
Også artikler af J.E. Collin og H. Andersson bør konsulteres.

Milichiidae og Carnidae

89. Hennig, W.: 60 a. Milichiidae et Carnidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1937.
Indgang til nyere litteratur om Carnidae findes i
90. Gregor, F. & Papp L.: Czechoslovak species of the genus *Meoneura* (Diptera, Carnidae) with description of *Meoneura moravica* sp.n. – Acta entomologica bohemoslovaca 78, side 199-207. Praha. 1981.

Bananfluer (Drosophilidae)

91. Fonseca, E.C.M. d'Assis: A short key to the British Drosophilidae (Diptera) including a new species of *Amiota*. – Transactions of the Society of British Entomology 16, side 233-244. London. 1965.
92. Duda, O.: 58g. Drosophilidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1934-1935.
Suppleres med
93. Frydenberg, O.: The Danish species of *Drosophila* (Dipt.). – Entomologiske Meddelelser 27, side 249-294. 1956.
94. Máca, J.: Czechoslovak species of the genus *Scaptomyza* Hardy (Dipt., Drosophilidae) and their bionomics. – Acta entomologica bohemoslovaca 69, side 119-132. Praha. 1972.

95. Lastovka, P. & Máca, J.: European species of the *Drosophila* subgenus *Lordiphosa* (Diptera, Drosophilidae). – Acta entomologica bohemoslovaca 75, side 404-420. Praha. 1978.

Saltfluer (Tethinidae)

96. Rald, E.: De danske saltfluer (Diptera, Tethinidae). – Entomologiske Meddelelser 44, side 111-117. 1976.

Skøjtefluer (Canacidae)

97. Rald, E.: Fluefamilien Canacidae (Diptera) eller skøjtefluer i Danmark. – Entomologiske Meddelelser 44, side 77-80. 1976.

Fritfluer (Chloropidae)

98. Andersson, H.: Taxonomic and phylogenetic studies on Chloropidae (Diptera) with special reference to Old World genera. – Entomologica scandinavica, Supplementum 8. Lund. 1977.

Indeholder nøgler til slægtsniveau og omfattende referencer.

På artsniveau er et par klassiske, ældre arbejder stadig uomgængelige, nemlig

99. Duda, O.: 61. Chloropidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 6 (1). Stuttgart. 1933.
100. Becker, T.: Chloropidae. Eine Monographische Studie I. – Archivum Zoologicum, Budapest 1, side 23-174, 2 tavler. 1910.
Suppleres med
101. Collin, J.E.: The British genera and species of Oscinellinae (Diptera, Chloropidae). – Transactions of the Royal entomological Society, London 97, side 117-148. London. 1946.
Se også nyere arbejder af bl.a. M. Chvála, A. Dely-Draskovits, L.I. Fedoseeva og J.W. Ismay.

Lusefluer (Hippoboscidae)

102. Theodor O. & Oldroyd, H.: Hippoboscidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 8. Stuttgart. 1964.

Suppleres med

103. Johnsen, P.: Notes on the Danish Louse-Flies (Diptera: Hippoboscidae). – Entomologiske Meddelelser 25, side 278-297. 1948.

104. Hill, D.S., Hackman, W. & Lyneborg, L.: The genus *Ornithomyia* (Diptera: Hippoboscidae) in Fennoscandia, Denmark and Iceland. – Notulae Entomologicae 44, side 33-52. Helsingfors. 1964.

Flagermusefluer (Nycteribiidae)

105. Theodor, O.: An Illustrated Catalogue of the Rothschild Collection of Nycteribiidae (Diptera) in the British Museum (Natural History), London. 1967.

Gødningsfluer m.fl. (Scathophagidae)

106. Hackman, W.: The Scatophagidae (Dipt.) of Eastern Fennoscandia. – Fauna Fennica 2. Helsingfors. 1956.

107. Collin, J.E.: A short synopsis of the British Scatophagidae (Diptera). – Transactions of the Society for British Entomology 13, side 37-56. Southampton. 1958.

Suppleres med artikler af W. Hackman, H. Andersson og J.R. Vockeroth.

Blomsterfluer (Anthomyiidae)

108. Hennig, W.: 63a. Anthomyiidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 7 (1). Stuttgart. 1966-1976.

Suppleres med arbejder af D.M. Ackland, G.C.D. Griffiths og V. Michelsen. Sidstnævnte forbereder et bind om familien i serien Fauna entomologica Scandinavica.

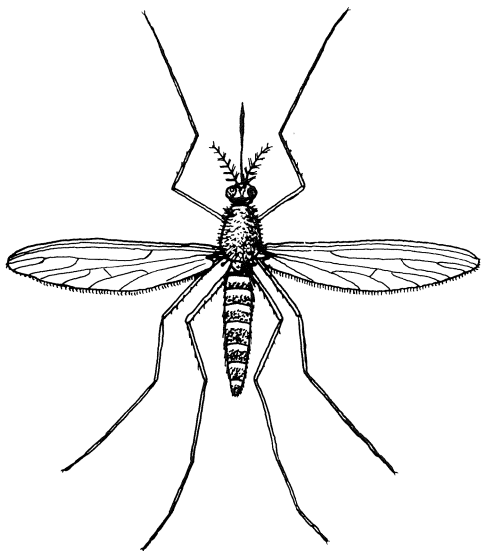
Egentlige fluer (Muscidae og Fanniidae)

109. Hennig, W.: 63b. Muscidae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 7 (2), Stuttgart. 1955-1964.

110. Fonseca, E.C.M. d'Assis: Muscidae. – Handbooks for the Identification of British Insects X 4 (b). London. 1968.

- Suppleres med
111. Michelsen, V.: Oversigt over Danmarks Muscidae (Diptera). – Entomologiske Meddelelser 45, side 109-164. 1977-1978.
- Spyfluer (Calliphoridae), Kødfluer (Sarcophagidae), Rhinophoridae og Snyltefluer (Tachinidae)*
112. Zumpt, F.: 64i. Calliphorinae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 11, Stuttgart. 1956.
113. Schumann, H.: Revision der *Bellardia* Arten. – Deutsche entomologische Zeitschrift, N.F. 21, side 231-299. Berlin. 1974.
114. Mihályi, F.: Contribution to the knowledge of the genus *Pollenia* R.-D. (Diptera: Calliphoridae). – Acta zoologica Academiae scientiarum Hungaricae 22, side 327-333. Budapest. 1976.
115. Rohdendorf, B.B.: 64h. Sarcophaginae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 11, side 1-235. Stuttgart. 1930-1982.
116. Verves, Y.G.: 64h. Sarcophaginae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 11, side 235-296. Stuttgart. 1982. Ufuldendt.
117. Patton, W.S. & Wainwright, C.J.: The British species of the subfamily Sarcophaginae, with illustrations of the male and female terminalia. – Annals of Tropical Medicine and Parasitology 29, side 73-90, 517-532. 1935. 30, side 187-201, 337-350. 1936. 31, side 303-317. Liverpool. 1937.
Suppleres med arbejder af F. Ventura og A.Z. Lehrer.
118. Herting, B.: 64e. Rhinophorinae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 9. Stuttgart. 1961.
119. Stein, P.: Die verbreitetsten Tachiniden Mitteleuropas nach ihren Gattungen und Arten. – Archiv für Naturgeschichte, Abteilung A, 90 (6), side 1-271. Berlin. 1924.
120. Mesnil, L.P.: 64g. Larvaevorinae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 10 (1-3). Stuttgart. 1944-1975.
121. Mesnil, L.P.: 64f. Dexiinae. – Die Fliegen der paläarktischen Region 9. Stuttgart.
Uafsluttet.
122. Andersen, S.: Revision of European species of *Siphona* Meigen (Diptera: Tachinidae). – Entomologica Scandinavica 13, side 149-172. Lund. 1982.
Ovenanførte litteratur om Tachinidae skal suppleres af en række nyere artikler af B. Herting og A. Draber-Mońko. En bearbejdelse af underfamilien Phasiinae i serien »Die Fliegen der paläarktischen Region« ved B. Herting er på trapperne.
- Arbejder omfattende alle ovennævnte familier.
123. Emden, F.I. van: Tachinidae and Calliphoridae. – Handbooks for the Identification of British Insects X 4a. London. 1954.
124. Lundbeck, W.: Diptera Danica. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. 7. Platypezidae, Tachinidae. – G.E.C. Gad, Copenhagen, side 40-571. 1927.
- Bremser (Oestridae (incl. Hypodermatidae og Gasterophilidae))*
125. Papavero, N.: The World Oestridae (Diptera), mammals and continental drift. – Series Entomologica 14, Den Haag. 1977.
Monografi over Oestridae i snæver forstand. Følgende værk dækker Oestridae i vid forstand
126. Zumpt, F.: Myiasis in man and animals in the Old World. – London, xv + 267 sider. 1965.
Suppleres med Lundbeck (nr. 124).

Myg i videste forstand (Nematocera)

Inden for nogle familier af Nematocera vil artsbestemmelse kunne gennemføres alene på basis af nedenstående litteraturangivelser. Visse familier, f.eks. dansemyg, svampemyg og galmyg, dækkes imidlertid ikke i deres helhed af moderne bestemmelsværker. Mange af de ældre nøgler er ikke pålidelige til artsbestemmelse, hvorimod de ofte kan benyttes på slægtsniveau. Ved artsbestemmelse inden for familier af denne kategori må man derfor støtte sig til originalafhandlinger, f.eks. nyere slægtsrevisioner. Af pladshensyn kan der for hver af disse familier kun anføres ganske få litteraturhenviisninger, der blot skal betragtes som et udgangspunkt.

Stankelben (Tipulidae)

127. Coe, R.L.: Tipulidae, i: Coe, R.L., Freemann, P. & Mattingly, P.F., Diptera 2. Nematocera: Families Tipulidae to Chironomidae. – Handbooks for the Identification of British Insects, 9 (2). – London 1950.

Nøgler til engelske arter, mange illustrationer, især af hanlige genitalier; noget forældet. I de senere år suppleret og korrigeret af adskillige engelske forfattere.

128. Mannheims, B.: Tipulidae, i: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 167, 170, 173, 238, m.fl. Stuttgart, 1951.

Meget grundigt, endnu ikke afsluttet værk, der desværre allerede på visse punkter er noget forældet.

129. Nielsen, P.: Stankelben. Danmarks Fauna 28. København 1925.

Nøgler til og beskrivelse af danske arter. Suppleres med

130. Nielsen, P.: Danmarks Stankelben (Tillæg og rettelser til Danmarks Fauna 28). – Flora og Fauna, side 81-91, 1941.

Eneste bestemmelsværk til danske stankelben; temmelig forældet.

131. Peus, F.: Cylindrotomidae, i: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 169. – Stuttgart, 1952.

Meget grundigt værk om en lille gruppe af stankelben.

132. Stubbs, A.E.: Introduction to crane-flies. – Bulletin of the Amateur Entomologists' Society 31, side 46-54, 83-93 (1972); 32, side 14-23, 58-64, 101-107 (1973); 33, side 18-23, 142-145 (1974), m.fl. London.

Meget nyttig introduktion til familien, mange figurer.

133. Savchenko, E.N.: Tipulidae. Fauna SSSR 2 (3), 1961; 2 (4), 1964 og 2 (5). Moskva. 1973.

Meget grundigt velillustreret værk. Dette vigtige værk er skrevet på russisk, men figurerne kan benyttes sammen med andre bestemmelsværker.

134. Tjeder, B.: A synopsis of the Swedish Tipulidae. 1. Subfam. Limoniinae: tribe Limoniini. – Opuscula Entomologica 23, side 133-169. Lund. 1958.

135. Tjeder, B.: A synopsis of the Swedish Tipulidae. 2. Subfam. Limoniinae: tribe Pediciini. – Opuscula Entomologica 24, side 1-9. Lund. 1959.

Meget nyttig oversigt over svenske stankelben af underfamilien Limoniinae. Indeholder bl.a. meget anvendelige oplysninger om

hvor i litteraturen man kan finde afbildninger af de enkelte arters genitalier, etc.; oplysninger om arternes økologi, m.m. Illustreret.

Vintermyg (Trichoceridae)

136. Dahl, C.: Notes on the Taxonomy and distribution of Swedish Trichoceridae (Dipt., Nemat.). – *Opuscula Entomologica* 31, side 93-118. Lund. 1966.

Fortrinligt værk; meget velegnet til bestemmelse af danske vintermyg; mange illustrationer.

137. Nielsen, B. Overgaard: Nogle bemærkninger om bestemmelse af danske vintermyg (Diptera, Nematocera, Trichoceridae). – *Flora og Fauna* 76, side 91-98. 1970.

Nøgle til danske arter.

Vinduesmyg (Anisopodidae)

138. Pedersen, B. Vest: Studies on the Danish Anisopodidae (Diptera, Nematocera). – *Entomologiske Meddelelser* 36, side 225-231. 1968.

Særdeles velillustreret nøgle til danske arter. Suppleres med

139. Pedersen, B. Vest: Studier over slægten *Mycetobia* Meig. i Skandinavien. – *Entomologiske Meddelelser* 39, side 63-67. 1971.

Endnu to arter føjes til den hjemlige fauna.

Glansmyg (Ptychopteridae el. Liriopeidae)

140. Peus, F.: Liriopeidae, *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 200, Stuttgart. 1958.

Særdeles grundig behandling; mange illustrationer.

141. Zitek-Zwyrtek, K.: Czechoslovak species of the family Ptychopteridae (Diptera). – *Acta entomologica bohemoslovaca* 68, side 416-426. Praha. 1971.

Nøgle, der også dækker danske arter; artsbeskrivelser og mange gode illustrationer.

Sommerfuglemyg (Psychodidae)

142. Freeman, P.: Psychodidae, *i*: Coe, R.L., Freeman, P. & Mattingly P.F. (se nr. 127).

Nøgle til engelske arter; mange meget primitive illustrationer. Stort set tilfredsstillende til bestemmelse af arter af slægten *Psychoda*; ellers forældet.

143. Jung, H.F.: Beiträge zur Biologie, Morphologie und Systematik der europäischen Psychodiden (Diptera). – *Deutsche Entomologische Zeitschrift* (N.F.) 3, side 97-257. Berlin. 1956.

Bestemmelsesnøgler; mange gode illustrationer. Nyttig ved bestemmelse af danske arter, men ikke dækkende.

144. Jung, H.F. & Theodor, O.: Psychodidae, *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 198. Stuttgart. 1958.

Indledning til familien.

145. Jung, H.F.: Psychodidae – Trichomyiinae, *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 198. Stuttgart. 1958.

Et godt bidrag til litteraturen om et par mindre slægter af sommerfuglemyg.

146. Vaillant, F.: Psychodidae – Psychodinae, *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 287 (1971), 291 (1972), 292 (1972), 305 (1974), 310 (1975), 313 (1976), 317 (1978), 320 (1979), m.fl. Stuttgart.

Særdeles grundigt værk med fremragende illustrationer; uundværligt ved bestemmelsen af danske sommerfuglemyg. Stadig under udgivelse.

Stikmyg (Culicidae)

147. Marshall, J.F.: The British Mosquitoes. – British Museum (Natural History), London; originaludgave 1938 (genoptrykt Johnson Reprint, New York. 1966).

Særdeles grundig behandling af de engelske arters bygning og levevis; velillustreret. Nøgler til voksne, larver og pupper.

148. Mattingly, P.F.: Culicidae, *i*: Coe, R.L., Freeman, P. & Mattingly, P.F. (Se nr. 127).

Illustrerede nøgler til engelske stikmyg (voksne); kortfattede, meget sparsomt illustrerede nøgler til ældre larver.

149. Mohrig, W.: Die Culiciden Deutschlands. – Parasitologische Schriftenreihe Heft 18, Gustav Fischer, Jena, 1969.
Fortræffeligt, velillustreret værk; kan anbefales som grundlaget for et studium af danske stikmyg. Gode nøgler til voksne, larver og pupper. Solide artsbeskrivelser og mange økologiske oplysninger.
150. Natvig, L.R.: Contributions to the knowledge of the Danish and Fennoscandian Mosquitoes Culicini. – Norsk Entomologisk Tidsskrift Supplement I. Oslo, 1948.
Meget stort (567 sider), grundigt standardværk; mange nøgler og illustrationer. Må ubetinget konsulteres ved studiet af danske stikmyg. Omfatter ikke malariamyg (*Anopheles*, m.v.).
151. Wesenberg-Lund, C.: Contributions to the biology of the Danish Culicidae. – Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter, Naturvidenskabelig og Matematisk Afdeling, 8. Række, Bind 7 (1), side 1-210. 1920-1921.
Klassisk værk med beskrivelse af danske arter og et væld af biologiske oplysninger. Ingen bestemmelsesnøgler; illustreret.
- Dixidae og Chaoboridae*
152. Disney, R.H.L.: A key to British Dixidae. – Freshwater Biological Association, Scientific Publication No. 31. Kendal, 1975.
Glimrende bestemmelsesværk til voksne, ældre larver og pupper. Mange illustrationer.
153. Freeman, P.: Dixinae & Chaoborinae, i: Coe, R.L., Freeman, P. & Mattingly, P.F. (Se nr. 127).
Meget sparsomt illustrerede nøgler til voksne.
- Dansemøg (Chironomidae)*
154. Brundin, L.: Zur Systematik der Orthoclaadiinae (Dipt., Chironomidae). – Institute of Freshwater Research, Drottningholm 37, side 5-185. 1956.
Nøgler til Orthoclaadiinae; mange illustrationer. Vigtig for moderne slægtsopfattelse.
155. Coe, R.L.: Chironomidae, i: Coe, R.L., Freeman, P. & Mattingly, P.F. (se nr. 127).
Primært anvendelig til bestemmelse på underfamilie- og slægtsniveau; ikke fyldestgørende til artsbestemmelse. Utilstrækkeligt illustreret. Er i vid udstrækning suppleret og korrigeret af senere engelske forfattere.
156. Fittkau, E.J.: Die Tanypodinae (Diptera-Chironomidae). – Abhandlungen zur Larvalsystematik der Insekten 6, Akademie-Verlag, Berlin 1962.
Nøgler til voksne, larver og pupper af europæiske tanypodiner (Anatopyniini, Macropelopiini og Pentaneurini); meget grundige beskrivelser, mange illustrationer. Et hovedværk.
157. Pinder, L.C.V.: A key to adult males of British Chironomidae 1-2. – Freshwater Biological Association, Scientific Publication No 37, Kendal, 1978.
Bestemmelsesnøgler til hanner; et velillustreret, uundværligt værk.
- Mitter, m.fl. (Ceratopogonidae)*
158. Campbell, J.A. & Pelham-Clinton, E.C.: A taxonomic review of the British species of »*Culicoides*« Latreille (Diptera, Ceratopogonidae). – Proceedings of the Royal Society of Edinburgh (B) 67, side 181-302. 1960.
Gode nøgler og artsbeskrivelser, mange illustrationer. Et godt udgangspunkt for bestemmelse af danske *Culicoides*-arter, men ikke helt dækkende. Bør suppleres med et af de følgende numre.
159. Kremer, M.: Contribution a l'étude du genre *Culicoides* Latreille particulièrement en France. – Encyclopédie Entomologique 39, side 3-299, Paris. 1965.
Meget velillustrerede nøgler til og beskrivelse af *Culicoides*-arter. Rummer ligeledes en slægtsnøgle.
160. Országh, I.: Die Gattung *Culicoides* in Slowakei. – Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae, Zoologia 21, side 1-89. Bratislava. 1976.
Fortræffeligt bestemmelsesværk med fine illustrationer.
- Thaumaleidae (Orphnephilidae)*
161. Lindner, E. Thaumaleidae (Orphnephili-

- lidae), *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 50, Stuttgart. 1930.
Grundig gennemgang; nøgler, beskrivelser og illustrationer.
- Kvægmyg (Simuliidae)*
162. Carlsson, G.: Studies on Scandinavian black flies (fam. Simuliidae Latr.). – *Opuscula Entomologica Supplementum* 21, side 1-280, Lund. 1962.
Kortfattede, sparsomt illustrerede nøgler til skandinaviske arter (voksne, ældre larver, pupper); mange økologiske oplysninger.
163. Davies, L.: The Taxonomy of British Black-flies (Diptera: Simuliidae) – *Transactions of the Royal entomological Society of London* 118, side 413-511. 1966.
Gode nøgler til engelske arter (voksne, ældre larver, pupper), grundige artsbeskrivelser, mange illustrationer.
164. Davies, L.: A key to the British species of Simuliidae (Diptera) in the larval, pupal and adult stages. – *Freshwater Biological Association, Scientific Publication No. 24*, Kendal. 1968.
En kortere version af foregående (nr. 163).
165. Petersen, A.: Bidrag til de danske Simuliers Naturhistorie. – *Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter, Naturvidenskabelig og Matematisk Afdeling*, 8. Række, Bind 5 (4), side 236-340. København. 1924.
Klassisk værk om danske kvægmyg med mange biologiske oplysninger, artsbeskrivelser, m.v. Meget læseværdig; artsopfattelse samt nøgler forældede.
166. Rubtsov, I.A.: Short keys to the blood-sucking Simuliidae of the USSR. – *Israel Program for Scientific Translations Press, Jerusalem*. 1969. (oversat fra russisk).
Detaljerede artsbeskrivelser, rigt illustreret, nøgler til voksne, larver og pupper. God indtredning til kvægmygs bygning og levevis, samt til indsamling og præparation. Samme forfatter har ligeledes behandlet kvægmyg *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 203, 206, 211, 214, 218, 220, 226, 228, 230-232, 236-237, 239, m.fl., Stuttgart. 1959-1964. Meget omfattende og vigtigt værk; kompliceret og ikke let at anvende.
- Hårmyg (Bibionidae) og Gødningsmyg (Scatopsidae)*
167. Cook, E.F.: A synopsis of the Scatopsidae of the Palaearctic. – *Journal of natural History* 3, side 393-407. 1969. 6, side 625-634. 1972. 8, side 61-100. London. 1974.
Gode nøgler til slægter og arter, mange figurer.
168. Duda, O.: Scatopsidae, *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 26, Stuttgart. 1929.
Grundig gennemgang; nøgler, beskrivelser, illustrationer. Suppleres med nr. 167.
169. Duda, O.: Bibionidae, *i*: Lindner, E., Die Fliegen der palaearktischen Region, Lieferung 45, Stuttgart. 1930.
Grundig gennemgang; nøgler, beskrivelser, illustrationer. Suppleres med nr. 171.
170. Edwards, F.W.: A synopsis of British Bibionidae and Scatopsidae. *Annals of applied Biology* 12, side 263-275. Cambridge. 1925.
Klassisk, men noget bedaget værk.
171. Verbeke, J.: Bibionidae de la Faune Belge I – Le genre *Biblio* Geoffroy. – *Bulletin de l'Institut royal des sciences naturelles de Belgique* 47 (23), side 1-22. Bruxelles. 1971.
Illustreret, grundig nøgle til de belgiske *Biblio*-arter.
- Svampemyg (Mycetophilidae) og Sørge-myg (Sciaridae)*
172. Edwards, F.W.: British Fungus-Gnats (Diptera, Mycetophilidae). With a revised generic classification of the family. – *Transactions of the entomological Society of London* 57, side 505-670. 1924 (udgivet 1925).
Klassisk, dog ikke fuldstændig, behandling af de engelske svampemyg.
Et par supplementer publiceret af:
173. Edwards, F.W.: Entomologist's monthly Magazine 77, side 21-32 og 67-82. London. 1941.
Noget forældet og erstattes delvist af nr. 174.

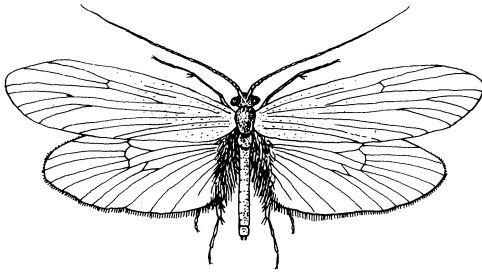
174. Hutson, A.M., Ackland, D.M. & Kidd, L.N.: Mycetophilidae (Bolitophilinae, Ditomyiinae, Diadocidiinae, Keroplantinae, Sciophilinae and Manotinae). – Handbooks for the Identification of British Insects 9 (3), London. 1980.
Vigtigste bestemmelsesværk til de nævnte underfamilier af svampemyg; mange illustrationer.
175. Landrock, K.: Pilzmücken oder Fungivoridae (Mycetophilidae). – Tierwelt Deutschlands 38. 1940.
Klassisk bestemmelsesværk til svampemyg; noget forældet og erstattes delvist af nr. 174. Bør suppleres med artikler om enkelte slægter, m.v.
176. Tuomikoski, R.: Zur Kenntnis der Sciariden (Dipt.) Finnlands. – Annales Zoologici Societatis Zoologicae Botanicæ Fennicæ »Vanamo« 21, side 1-164. 1960.
Hovedværket til bestemmelse af sørgemyg; indeholder talrige nøgler og figurer, især af hanlige genitalier, vinger og palper.
- Galmyg (Cecidomyiidae)*
177. Barnes, H.F.: Gall Midges of Economic Importance, 1-8 (bind 8 ved W. Nijveldt), Crosby Lockwood & Son, London. 1946-1969.
Grundig gennemgang af galmyg-arter, der er skadedyr på kulturplanter; bind 8 indeholder afsnit om bestemmelse af galmyg samt nøgle til underfamilier, m.v.
178. Buhr, H.: Bestimmungstabellen der Gallen (Zoo- und Phytocecidien) an Pflanzen Mittel- und Nordeuropas, 1-2. Gustav Fischer, Jena. 1964-1965.
Meget vigtigt bestemmelsesværk til galler; behandler bl.a. galler fremkaldt af galmyg. Over 1500 sider, illustreret; galler ordnet efter værtplanter.
179. Edwards, F.W.: On the British Lestremiinae, with notes on exotic species, 1-7 (Diptera, Cecidomyiidae). – Proceedings of the Royal Entomological Society of London (B) 7, side 18-24, 25-32, 102-108, 173-182, 199-210, 229-243, 253-265. London. 1938.
Kun nøgler til overordnet klassifikation; diagnoser til slægter, underslægter og arter. Figurer af genitalier. Bemærkninger om præparation af galmyg.
180. Harris, K.M.: Gall midge genera of economic importance (Diptera: Cecidomyiidae). Part 1: Introduction and subfamily Cecidomyiinae; supertribe Cecidomyiidi. – Transactions of the Royal Entomological Society of London 118, side 313-358. London. 1966.
Nøgle til hovedgrupper, diagnoser til slægter og arter; mange figurer. Behandler kun økonomisk vigtige arter.
181. Harris, K.M.: A systematic revision and biological review of the cecidomyiid predators (Diptera: Cecidomyiidae) on world Coccoidea (Hemiptera: Homoptera). – Transactions of the Royal Entomological Society of London 119, side 401-494. London. 1968.
Nøgle til slægter, der rummer skjoldlusædende galmyg. Artsbeskrivelser og mange illustrationer.
NB! Harris, K.M. har i en anden artikel tilsvarende behandlet bladlusædende galmyg. Endvidere rummer galmyg-litteraturen mange artikler, hvor galmygfaunaen på bestemte værtplanter behandles. Disse artikler er ofte forsynet med bestemmelsesnøgler til og beskrivelser af galmygarter fundet på de pågældende planter.
182. Henriksen, K.L.: Fortegnelse over de danske galler (Zoocecidier). – Spolia Zoologica Musei Hauniensis 6, København. 1944.
Omtaler bl.a. de dengang kendte galler fremkaldt af galmyg; værket er ikke fuldstændigt. Ingen illustrationer.
183. Panelius, S.: A revision of the European gall midges of the subfamily Porricondyliinae (Diptera: Itonididae). – Acta Zoologica Fennica 113, side 1-157. Helsingfors. 1965.
Glimrende behandling af en enkelt underfamilie; indeholder nøgler, artsbeskrivelser og mange figurer.
184. Pritchard, A.E. & Felt, E.P.: Itonididae (Cecidomyiidae), i: Guide to the insects of Connecticut, Part 6 (6), March flies and gall-midges. – State Geological and Natural History Survey, Bulletin no. 87, side 47-218. 1958.
Bestemmelsesnøglerne til slægtsniveau kan være nyttige ved bestemmelsen af danske galmyg.

185. Wyatt, I.J.: Pupal paedogenesis in the Cecidomyiidae (Diptera) 3. A reclassification of the Heteropezini. – Transactions of the Royal entomological Society of London 119, side 71-98. London. 1967.

Indeholder artsbeskrivelser samt slægtsnøgler til Heteropezini (voksne, larver og pupper).

Vårfluer (Trichoptera)

MICHAEL STOLTZE og PETER WIBERG-LARSEN

Der er fra hele Verden kendt knap 10.000 arter af vårfluer. Den nordlige tempererede zones fauna må betragtes som ret velundersøgt, og der er rimeligt gode traditioner blandt entomologer for at beskæftige sig med denne insektgruppe. Derimod må den tropiske og subtropiske fauna samt den sydlige tempererede fauna stadig betegnes som dårligt kendt. Et stort antal nye arter beskrives hvert år fra disse egne, og da mange arter tilsyneladende har en meget lokal forekomst, kan det forventes, at det totale artsantal vil stige til 15.000 – 20.000.

Der er kendt 163 arter fra Danmark. De fleste arters forekomst i vort land er endnu utilstrækkeligt kendt, og enkelte nye arter for den danske fauna opdages stadigt.

Der har fra gammel tid været tradition for at tørpræparere imagines af vårfluer. Tørrede dyr er imidlertid inden for enkelte familier (f.eks. Hydroptilidae) umulige at bestemme uden at foretage en kogning af dyrenes bagkropsspids (koges 3-6 min. i 10% KOH, overføres til glycerol) for en efterfølgende undersøgelse af genitalia. I det hele taget er genitalia essentielle for en sikker artsbestemmelse. I vore dage benyttes næsten udelukkende væskepræparation, men det vil

undertiden være en god idé at supplere spritsamlinger med nålede dyr, specielt hvad angår arter, der er lette at kende habituel.

Biologisk litteratur

1. Malicky, H.: Trichoptera (Köcherfliegen). – Handbuch der Zoologie bd. 4 2. Hälfte, 2. Teil No 29. Walter de Gruyter, Berlin – New York. 1973.

En glimrende oversigt over den overordnede systematik, morfologi, fysiologi, forplantning og udvikling, økologi og etologi.

2. Nielsen, A.: Über die Entwicklung und Biologie der Trichopteren mit besonderer Berücksichtigung der Quelltrichopteren Himmerlands. – Archiv für Hydrobiologie suppl. 17, side 255-631. Stuttgart. 1942.

Et grundigt værk med udmærkede illustrationer, specielt om kildelevende vårfluer.

3. Wichard, W.: Die Köcherfliegen. – A. Ziemsen Verlag, Wittenberg Lutherstadt. 1978.

Bestemmelseslitteratur, artslistes m.m.

A. Imagines.

4. Esben-Petersen, P.: Vaarfluer. – Danmarks Fauna bd. 19. 1916.

Eneste værk, der samlet behandler den danske vårfluefauna, men stærkt forældet. Indeholder nøgler til både larver og imagines, men disse er kun – med forsigtighed – anvendelige til bestemmelse af imagines.

5. Macan, T.T.: A key to adults of the British Trichoptera. – Freshwater Biological Association, Scientific Publication No. 28. 1973.

Gode figurer af genitalier m.m. for de britiske arter med tilhørende nøgler. Et meget anvendeligt bestemmelsesværk selv om enkelte af de danske arter mangler.

6. Malicky, H.: Atlas of European Trichoptera. – Junk, The Hague. 1983.

Nyeste standardværk til bestemmelse af alle til dato kendte arter fra Europa.

7. McLachlan, R.: A monographic revision and synopsis of the Trichoptera of the European fauna. – London. 1880.